

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring och temporär ändring av lagen om transportservice och till lag om temporär ändring av 13 § i lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg samt till lag om upphävande av en lag om temporär ändring av lagen om transportservice och en lag om temporär ändring av 13 § i lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring och temporär ändring av lagen om transportservice och till lag om temporär ändring av 13 § i lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg samt till lag om upphävande av en lag om temporär ändring av lagen om transportservice och en lag om temporär ändring av 13 § i lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg (RP 10/2021 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Katja Peltola, kommunikationsministeriet
- gränsbevakningsöverinspektör Pertti Normia, inrikesministeriet
- specialsakkunnig Ville Rinkineva, Transport- och kommunikationsverket
- överdirektör Markus Henriksson, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira)
- direktör Heikki Hyyryläinen, Centret för sjösäkerhetsutbildning
- ledande expert Sinikka Hartonen, Rederierna i Finland rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Försörjningsberedskapscentralen
- VR-Group Ab
- Finlands Sjömans-Union FSU rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om transportservice och lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg ändras och att det stiftas en lag om upphävande av en lag om temporär änd-

Betänkande KoUB 5/2021 rd

ring av lagen om transportservice och en lag om temporär ändring av 13 § i lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg.

Behörighetsvillkoren för sjömansläkare och järnvägsläkare i lagen om transportservice preciseras så att det i fortsättningen av sökanden eller den som bedriver verksamhet med stöd av ett godkännande förutsätts att personens rätt att utöva läkaryrket inte har begränsats på ett sätt som inskränker möjligheterna att arbeta som järnvägs- eller sjömansläkare.

Propositionen hänför sig också till beredskapen för den fortsatta covid-19-epidemin våren 2021. Genom en temporär ändring av lagen om transportservice blir det möjligt att förlänga giltighetstiden för behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet för fartygspersonal. Genom ändringen av lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg blir det möjligt att temporärt göra avsteg från den behörighet som bestäms i bemanningscertifikatet också i fråga om specialbehörighet. Samtidigt upphävs av lagtekniska skäl nuvarande temporära ändringslagar.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt. De temporära ändringarna gäller till och med den 30 juni 2021.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Det är angeläget att kontinuiteten i godstransporterna inom Finlands utrikeshandel tryggas i enlighet med industrins och befolkningens behov. Samtidigt är det när covid-19-epidemin drar ut på tiden fortfarande viktigt att se till att sjötransporterna fortsätter också med tanke på försörjningsberedskapen. Utskottet konstaterar att de åtgärder som hittills vidtagits för att säkerställa sjötransporternas kontinuitet verkar ha fungerat väl och att sjötransporterna har fortgått utan stora störningar. Enligt utfrågade sakkunniga är det ändamålsenligt att fortsätta med de befintliga och fungerande mekanismerna när covid-19-epidemin drar ut på tiden.

För de föreslagna ändringarna talar enligt utfrågningen av sakkunniga också att det råder osäkerhet om tillgången till sådana utbildningar i kursform som krävs för behörigheterna. En förvärrad sjukdomssituation i Finland kan leda till att nya rekommendationer och föreskrifter tvingar utbildningsanordnarna att begränsa eller ställa in kurser. Då hamnar rederierna och sjömännen i en svår situation: ett giltigt behörighetsbrev och en specialbehörighet som eventuellt också krävs är en förutsättning för yrkesutövningen, men den utbildning som krävs för dessa går inte att få.

Den föreslagna ändringen av giltighetstiden för fartygspersonalens behörighet och beviljandet av dispenser är enligt experternas bedömning motiverad i den nuvarande situationen. Genom denna åtgärd säkerställs det att det finns tillräckligt med fartygspersonal, i synnerhet i situationer där sjukfrånvaron och karantänfrånvaron eventuellt ökar.

Samtidigt har utskottet också gjorts uppmärksam på att en ändamålsenligt genomförd läkarundersökning av god kvalitet är en förebyggande åtgärd för att minska säkerhetsriskerna. Det bidrar till att förbättra säkerheten till sjöss och i järnvägstrafiken. Därför ska den behöriga myndigheten ha ett tillräckligt urval av metoder för att bedöma och godkänna dem som bedriver inspektionsverksamhet.

Betänkande KoUB 5/2021 rd

Enligt utfrågningen i utskottet finns det också skäl att bereda sig på en situation där det är nödvändigt att fortsätta med de åtgärder som säkerställer sjötransporternas kontinuitet även efter den 30 juni i år. Utskottet fäster därför uppmärksamhet vid att man snabbt måste utreda behovet av en eventuell förlängning av tidsfristen och i tid vidta åtgärder för att förlänga den temporära lagstiftningen. Då krävs utöver tryggheten av trafiken också att man beaktar hälsokontrollernas betydelse för trafiksäkerheten.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1—3 i proposition RP 10/2021 rd utan ändringar.

Helsingfors 4.3.2021

I den avgörande behandlingen deltog

vice ordförande Ari Torniainen cent
medlem Pekka Aittakumpu cent
medlem Sandra Bergqvist sv
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Janne Heikkinen saml
medlem Juho Kautto vänst
medlem Jouni Kotiaho saf
medlem Johan Kvarnström sd
medlem Joonas Könttä cent
medlem Sheikki Laakso saf
medlem Jenni Pitko gröna
medlem Mirka Soinikoski gröna
medlem Kari Tolvanen saml
medlem Paula Werning sd.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.